

KMETOVALEC

Glasilo Kmetijske družbe za Slovenijo.

Izhaja 15. in zadnjega dne v mesecu.
Člani Kmetijske družbe dobivajo list
brezplačno. Cena listu za nečlane
20 Din, za inozemstvo 30 Din letno.

Posamezna številka stane 1 Din.
Uredništvo in upravnništvo je v
Ljubljani, na Turjaškem trgu št. 3.
Urejuje Viljem Rohrman.

Štev. 21.

V Ljubljani, 15. novembra 1927.

Leto XLIV.

VSEBINA: Postaje za žitočistilne stroje ali trijerje. — Kolikokrat naj okopujemo? — Dobičkanost prasičereje. — Slabo kovanje konj in tega zle posledice. — Novo in zanesljivo sredstvo proti zajcem. — Bohinjski sir. — Napake pri gnojenju vinogradov z umetnimi gnojili. — Gnojenje hmelja. — Sadni ogledi in razstave. — Kmetijska razstava. — Vprašanja in odgovori. — Kmetijsko-šolski vestnik. — Gospodarske stvari. — Vestnik društva kmetijskih strokovnjakov. — Književnost. — Uradne vesti.

Postaje za žitočistilne stroje ali trijerje.

Da se v naših krajih pridelek žita glede kakovosti in količine zviša, skrbi ministrstvo za poljedelstvo z ustanavljanjem postaj za žitočistilne stroje ali trijerje. Takih postaj ima vsak okraj že več na razpolago. Po predpisih ministrstva je dolžnost sreskih ekonomov nadzirati delovanje teh postaj ali stanic.

Pri pregledovanju rastočega žita lahko večkrat vidimo, da je pšenica polna plevla, ki duši žito, kmet pa žanje nazadnje plevel namesto žlahtnega žita. Ako kmetovalec ne skrbi, da bi sejal čisto žito, so njegove žetve leto za letom slabše. V takih primerih se potem navadno izgovarja, da ni bilo dobre letine, da je bila suša ali moča in da se mu je pšenica v ljuliko izpremenila.

To so pa prazni izgovori. Če seješ neočiščeno žito in povrhu še na njivo, ki je plevelna, potem moraš spravljati plevel. Zato je dolžnost vsakega poljedelca, da seje popolnoma očiščeno, magari dvakrat na trijerju prečiščeno žito. Na vse to naši kmetovalci premalo pazijo. Izobražen in dober, praktičen kmetovalec mora imeti ob času setve vse to pred očmi. Poznati mora vse pogoje, ki jih zahteva žlahtno žito. Vedeti mu je treba, ali ima njegovo žito potrebne lastnosti, da ne plega, da ne podleže boleznim in da daje zdravo in dobro razvito seme in dovolj zdrave slame. Kmetovalec mora s svojim pridelkom zadovoljiti mlinarja in konsumenta; žito mora dajati dosti in dobre moke. Vrh tega mu mora dajati obilen pridelek, ki mu poplača njegov vseletni trud. In tako je umni kmetovalec primoran, da svoje posevke natančno opazuje med rastjo ter jih primerja z drugimi vrstami žit, ki naj jih obenem preskuša. Po možnosti mora sodelovati na izboljšanju in požlahtnjevanju rastlin. Nujno je potrebno, da seme razkužuje proti raznim boleznim, kakor n. pr. proti snetjavosti, snežni plesnji, rožičavosti itd.

Druge države imajo večje prinose na ha zemlje kakor mi, ker vse to upoštevajo in se po tem ravnaajo. Pričnimo tudi pri nas s splošnim čiščenjem žita in videli bomo, da se naš trud takoj obilno poplača. Ne pustimo trijerjev pod kozolci, da bi v njih kokoši nesla jajca in mačke imele svoja gnezda, ampak vunkaj ž njimi, od vasi do vasi, da bo ves okoliš

deležen dobrot stroja. Nemarnežem naj se trijerji odvzamejo in dodelijo zavzetnejšim ljudem. Le tako bo mogoče akcijo kmetijskega ministrstva uspešno podpirati in napredku našega kmetijstva pomagati.

Fr. Malasek.

Kolikokrat naj okopujemo?

Prof. inž. F. Vončina.

Pri nas pridelujemo razne okopavine, kakor koruzo, peso, krompir itd., ki pa zlasti na težki zemlji prav nič ne izgledajo kakor okopavine, ker so polne plevla, dočim je zemlja strjena in zaprana. Pritisne potem sušno vreme, pa se delajo razpoke po zemlji. O zrahljanem površju zemlje med rastlinami ni ničesar opaziti. In vendar je okopovati zemljo zaradi tega, da zrahljamo strjeno (stisnjeno) zemljo in jo varujemo pred prenašanjem izsušenjem in drugimi slabimi posledicami. Skozi zrahljano plast se zemlja zrači v notranjosti. Z dotokom zraka se gnoj hitreje razkaja, postaja hitreje užiten rastlinskim koreninam; s tem zrakom se okoristijo rastlinske korenine tudi pri dihanju. Zemlja v notranjosti ostane drobna, rahla, tako da jo korenine lahko prodirajo.

Njivska zemlja bi morala biti na svoji površini zlasti pri okopavinah zdrobljena vse do tega časa, dokler obrastle rastline ne pokrijejo tal s svojo senco. Ravno tako bi morala zemlja biti prosta plevla. Pri tako obdelanih okopavinah se res nekaj pridelava.

Najdemo pa premnogo njiv, kjer se ne dela tako. V mnogih krajih se drže že iz navade gotovih časov za okopavanje, pa tudi gotovega števila kopi, brez globjega preudarka, zakaj se pravzaprav okopuje. Navadno se okopava po dvakrat, potem pa naj rastejo rastline kakor jim drago slično kot plevel. Večinoma se jim gre za to, da se poseka plevel. Na zemljo samo se pa premalo gleda. Tudi čisto zemljo je treba okopavati, da bo več uspeha. **Kolikokrat** in kdaj je okopavati, za to ni merodajen običaj ali navada, temveč **stanje** (struktura) zemlje in njena plevelnost.

Dež, ki pada na zemljo, pronica (prodira) v nižje plasti, obenem pa spira zemljo skupaj. Čim močnejše dežuje in čim močnejše pada na zemljo, tem

hitreje se zemlja stisne in zapere. Sledeče solnično vreme jo pa izsuši, tako da razpoka in se strdi. Znotraj suha in trda zemlja je zelo škodljiva za vse, za ves razkroj gnoja in za rast korenin. Okopavine pešajo v rasti, dočim so plevelne rastline bolj odporne in vztrajne. Dasiravno se je poprej morda pridno okopavalo, vseeno ni pridelek zadovoljiv, ker se je pozneje zaprala zemlja. Poleg plevela je **odločilno za število kopi to, da je treba zemljo, ki se je po zadnjem okopavanju strdila in zaprala, z novim okopavanjem zopet zrahljati**. Kopati pa smemo le, ko je zemlja dovolj suha, tako da se pri obdelovanju drobi. Z okopavanjem je končati seveda, ko rastline tla pokrijejo in ne moremo z orodjem več na njivo.

Ako je zemlja zaprana, daje pesa mnogo več pridelka, ako jo ponovno okoplamo, ker lahko nastopi pozneje suša, pred katero jo rahlo površje varuje. V mnogih slučajih bo tudi za koruzo bolje, ako jo rajše ponovno okoplamo, namesto da jo osujemo.

Dobičkanosnost prasičereje.

Malokateri kmetovalec si vzame čas za resen in trezen preudarek, katera gospodarska panoga je v danih okoliščinah najdobičkanosnejša. In vendar silijo današnje razmere tudi kmetovalca, da je na svojem posestvu v prvi vrsti preudaren računar in kalkulator. Na žalost večina gospodarjev pri nas še ne razume sedanjega duha časa; večina njih še živi v zastareli miselnosti, da mora biti kmet samo dober ročni delavec in da mu je duševno delo manj potrebno. Ta miselnost je glavni razlog, da naše kmetijstvo še ni na oni stopnji, kakor v naprednejših krajih. — Zahteva današnjega časa je: kmet bodi na svojem posestvu — in če je to še tako majhno — v prvi vrsti podjetnik in računar in potem šele marljiv ročni delavec!

Koliko izdatkov se napravi nepotrebnem, koliko blaga gre v nič in koliko ročnega dela se stori brez vsakega haska — samo zaraditega, ker kmet ne premotri in preračuna gospodarsko upravičenost in dobičkanosnost kake panoge! Vzemimo za primer samo prasičerejo, ki je značilen primer, kako malo je naše kmetijstvo postavljeno še na edino upravičeno — trgovsko stališče.

Malokatera panoga je tako dobičkanosna kot prasičereja. Saj potrebuje prasič za prirastek 1 kg na živi teži samo 4 kg suhe snovi v krmi, dočim je govedu za isti prirastek potrebno 12 kg suhe snovi. Prasič torej **dosti bolje** in **dosti hitreje** poplača krmo, kakor govedo. In vendar, kako malo se v posameznih krajih na Štajerskem, vključno najugodnejšim naravnim pogojem posveča pažnje razvoju prasičereje. Le-ta je še večinoma v rokah gospodinj in žensk sploh, ki naravno ne morejo poznati tako dobro trgovskih okoliščin, primernih za to ali ono vrsto reje prasičev, kakor moški. Naše gospodinjje so tudi večinoma prezaposlene in mnogim manjka vrhutega primerna izobrazba za vsa toliko važna vprašanja prasičereje. Zaraditega bi se moral za posamezni najdobičkanosnejši način živino-reje, za prasičerejo, brigati v prvi vrsti gospodar.

Kateri činitelji odločajo o dobičkanosnosti kake panoge? Na eni strani kosmati dohodek, na drugi strani izdatki, ki so za dosego istega potrebni.

Ako redimo prasiče za prodajo, moramo uvaževati, da je kosmati dohodek v prvi vrsti odvisen od tržnih cen. Najvišje cene pa bomo na trgu dosegli, ako bomo proizvajali in nudili tako blago, za katerim je največje povpraševanje. In najbolj se povprašuje po mladih prasičih — peršutnikih v teži od 75—100 kg. Pri reji prasičev moramo torej strogo ločiti, kaj redimo za dom in kaj za prodajo. Za dom rabimo starejše, zdebelenje svinje, ki nam dajo dosti masti in mesa za soljenje oz. za sušenje, za prodajo in za izvoz pa prihajajo v poštev v prvi vrsti le mlade živali, peršutniki. Po teh je vedno povpraševanje. Saj samo Dunaj uvozi 99% teh svinj iz inozemstva. Izvoz peršutnikov iz naših krajev, pa bi se znatno olajšal in bi se s tem tudi cene dvignile, ako bi ljudje prodajali te živali deloma na živo težo in bi ne vztrajali tako trdovratno — kakor v laškem okraju — na prodaji na mrtvo težo.

Uvaževati tudi moramo, da je mnogo dobičkanosneje zrediti dve svinji v teži 75 kg, kakor enega prasiča s težo 150 kg in da je dobičkanosnejše zrediti dve svinji v teži 150 kg, kakor eno s 300 kg. Zakaj? Čim mlajša je žival, tem bolje izkorišča krmo in tem bolj se redi. Mlad prasič potrebuje za prirastek 1 kg na teži le 3 kg tečne krme, dočim potrebuje starejša žival 5—6 kg tečnih krmil za zdebelenje 1 kg v teži. Torej proč z mnogo razširjenim ponosom in z bahavostjo zrediti čim težje svinje za klanje!

Reja lahkih, mladih svinj za pečenje nam torej nudi možnost, doseči na trgu največji izkupiček. Ako kosmati dohodek ne moremo več zvišati, moramo na drugi strani skrbeti, da čimbolj zmanjšamo izdatke, če hočemo doseči čim večji čisti dobiček.

Koliko manjši bi bili lahko izdatki, koliko bi se prihranilo pri istem, če ne boljšem rejškem uspehu

1. ako bi se opustilo za razna krmila nepotrebno in neprimerno kuhanje,

2. ako bi se pokladala krmila bolj v gosti, trdni obliki in ne v obliki napoja,

3. ako bi se v mladosti pokladala tečnejša, na beljakovinah in apnu bogatejša krmila, ki edino omogočijo pravilno izkoriščanje krme,

4. ako bi se vzrejalo naravnejše in bi se posebno poleti pokladala zelena in surova krmila in bi se nudilo živalim prostorna tekališča in po možnosti pašo,

5. ako bi napravili cenejše in primernejše, predvsem lesene svinjake, ki strokovnjaško izvedeni izborna služijo svojemu namenu in so poceni.

6. ako bi posvečali tudi več pozornosti izbiri živali in bi odbirali za plemo samo dobre izkoriščevalce krme. Tudi dobro izkoriščanje krme se — kakor druge lastnosti — podeduje oz. prenese na zarod.

Imamo torej nebroj potov, da zmanjšamo izdatke za rejo. Povsem razumljivo je, da se reja prasičev v enakih gospodarskih okoliščinah pri enem posestniku izborna izplača, pri drugem pa je nedobičkanosna. Dobičkanosnost pač ni iskati toliko v velikih investicijah oz. izdatkih, kakor v preudarnih in smotrenih **prihrankih**. To vse se v praksi premalo upošteva in posledica tega je, da se v mnogih ob-
ratih, vključno velikim investicijam za moderne, be-

tonske svinjake, za skrbno pa neumestno pripravljane krme itd. prasičereja ne izplača.

Teh par migljajev naj bo spričo potrebnega zvišanja dohodkov in spričo velikega pomanjkanja denarja na kmetih gospodarjem v resen preudarek!

F. Wernig.

Slabo kovanje konj in tega zle posledice.

Živinozdravnik Mihael Knaflič.

Dolgoletne izkušnje v podkovstvu na drž. podkovski šoli v Ljubljani in skrajno težke napake pri kovanju konj, ki jih delajo podeželski kovači, me silijo, da se kot strokovnjak javno oglasim.

Iz ljubljanske okolice pripeljejo konje v podkovsko šolo z opazkami, da naj se jih dobro in strokovnjaško podkuje, ker sami ne vedo, kaj je krivo, da konji šepajo, težko stopajo itd. Vsakemu strokovnjaku bo takoj jasno, da je v največ primerih krivo slabo kovanje. Slabo kovanje povzroča v kratkem času pohabljenost kopita in je takega konja umetnost podkovati. Kovač ima večkrat težko skrb, kako bi konju kopito izboljšal, da bi lastniku prihranil škodo, živali pa trpljenje. Take konje moramo podkovati s posebnimi „sklenjenimi“ podkvami, ki so opremljene z večjimi stranskimi kapicami, da podkev bolj drži. Da se kopito izboljša, je pa treba večkratnega skrbnega in pravilnega podkovanja.

V veliko škodo kopita so slabo narejene, v še večjo pa slabo umerjene podkve. Podkev mora biti primerna teži in rabi konja, umerjena pa tako, da leži na celem nosilnem robu tja do bele črte kopita, tako da tudi na petah popolnoma enakomerno leži in da na straneh in petah presega za nekaj milimetrov kopitni rog.

Oprimnice morajo biti velikosti podkve primerne, zadosti široke in ne smejo biti višje kakor je podkev debela, kajti le z nizko in široko oprimnico konj lahko stopa in hodi. Ozobci morajo biti za približno 3 milimetre višji kakor oprimnice, v nasprotnem primeru postane kopito spredaj previsoko oz. predolgo, pete pa prenizke vsled prehitro obrabljenih ozobcev. Stoja konja je na tak način pokvarjena. Ker večina kovačev greši ravno pri izdelavi previsokih in ozkih oprimnic ter premajhnih ozobcev, priporočam, da pri izdelavi podkev na to mislijo in da se potrudijo kovanje strokovnjaško izvršiti. S pravilnim delom ustrezajo gospodarju, še bolj pa ubogi živali.

Nepravilno napravljene podkve, kakor so na pr. kadunjaste, vijugaste in prekratke podkve, preveč porezana kopita posebno na nosilnem robu in na peti tako škoduje, da ni mogoče narediti tako ravne ploskve na kopitu, da bi pribita podkev dobro ležala. Nič ni slabšega, kakor nepravilno porezovanje kopit, bodisi, da je kopito močno izdolbeno, in leži podkev na skrajnem zunanjem delu nosilnega roba, tako da ga vsled teže konjskega telesa ruši, bodisi, da presega podplat nosilni rob in da izgleda kopito v obliki polnega kopita. V zadnjem primeru ne more podkev na nosilnem robu ravno ležati, tako da je kovač prisiljen napraviti kadunjasto podkev, da ne tišči na podplat. To je pa škodljivo in kvarno za kopito, ker ovira kopitni mehanizem in pospešuje podvijanje

stranske stene in pet. Ne morem dovolj priporočati kovaškimi mojstrom, da naj obdržijo pete kopit močne in zdrave, ker s tem pripomorejo k zdravemu kopitu in pa k dobri hoji konja.

Trpežnost kovanja je danes — pri izbornem materialu žebelj — zavisna samo od pravilno izvršenega dela kovača. Podkev mora ležati na celem nosilnem robu, luknje podkve morajo biti pravilno narejene, žebli morajo zanesljivo in tesno sedeti v urezah, končno se mora zaklepke dobro v rog zaklepiti in se jih ne sme odpiliti.

Krivično bi bilo predbacivati samo kovačem napake pri kovanju, tudi posestniki konj pripomorejo dostikrat, da so kopita pokvarjena. Dosti je takih gospodarjev, ki ne puste konja kovati po 3 do 6 mesecev. Posledica tega je, da postane kopito predolgo, pete prenizke, podkev prekratka, hoja konja otežkočena in napačna. Nekateri zahtevajo, da se stare podkve nazaj pribijejo in ne uvidijo, da so le-te postale prekratke in da jim ni mogoče napraviti novih zobcev, ker bi postale podkve še krajše. Če pa kovač podkev potegne, je prešibka. Velika napaka je tudi to, da se kopito pred kovanjem ne omehča, ker trdega kopita v več primerih niti nož ne prime, tako da kopita ni mogoče spraviti v pravilno obliko; če pa kovač kopito žge, je to zelo škodljivo. To so primeri, pri katerih tudi najboljši kovač ne more svoje naloge prav izvršiti. Dostikrat ustreže proti svoji volji trmi lastnika, ki se ne zaveda, da trpi škodo po svoji lastni krivdi.

Opozarjam na vse to tudi posestnike konj, da se obvarujejo škode, ker se pokvarjenega kopita v mnogih primerih sploh ne da več popraviti.

Novo in zanesljivo sredstvo proti zajcem.

Zajec je poleg voluharja najhujši škodljivec sadnemu drevju. Lahko trdimo, da dve tretjini drevja uničita ta dva glodavca. Različna so sredstva, ki smo jih uporabljali proti zajcem, vendar večkrat brez uspeha. Kmetijski družbi se je posrečilo nabaviti mazilo, ki se je izkazalo v praksi kot izborno sredstvo proti zajcem. S tem, da debela fino namažemo, oziroma da z namažano roko podrsnemo po deblu in vejah, je drevo zavarovano vso zimo pred zajcem. Cena temu mazilu je le 12 Din za kg. S to množino lahko namažemo najmanj 100 mladih dreves. V primeru, če je mazilo strjeno, naj se pri ognju segreje. Priporočamo kmetijskim podružnicam in vnetim sadjarjem, da si nabavijo in preskusijo to mazilo.

K.

Bohinjski sir.

Pod tem imenom prodajajo Bohinjci svoj sir. Dobro izdelan bohinjski sir gre pa tudi pod drugim imenom v kupčijo, namreč z imenom polemendolskega sira. Resnica je namreč, da se dobro uspeli bohinjski sir lahko primerja z raznimi današnjimi izdelki šviskega ozir. emendolskega sira.

Vprašanje je, ali ima ime bohinjskega sira za trgovino kak večji pomen spričo dejstva, da se tak sir ozir. njemu enako vreden sir proizvaja tudi po

drugih delih naše dežele, tako na Notranjskem kakor tudi na Dolenjskem.

Bohinjci si lahko lastijo ime bohinjskega sira. Ravno tako menda tudi najbližji sosed, ki delujejo in proizvajajo sir v enakih razmerah. Kakor je prav, da se držimo te znamke sira, vendar ne bo mogla imeti ta znamka širšega pomena za našo trgovino, ker je produkcija bohinjskega sira premajhna.

Za sirno trgovino velja predvsem **kakovost sira** in ne samo provenienca oziroma izvirnost njegova. Danes se izdeluje emendolski sir po različnih državah in se pod tem imenom splošno prodaja. Emendolski sir je tudi vzor našemu trdemu siru, le žal, da nam manjka še potrebnih pogojev za tako prvo vrstno blago. Naš trdi sir je le posnetek emendolskega sira in zato mu pravimo tudi „polemendolski“ sir. Njegova polnomastnost še nikakor ni merodajna za kakovost emendolskega sira, ki se, kakor znano, proizvaja iz deloma posnetega mleka. Manjkajo mu druge važne lastnosti, ki mu jih moramo z izpopolnjeno tehniko našega sirarstva šele pridobiti, da bomo imeli enakovreden produkt. Naše trde sire lahko imenujemo sploh „polemendolske“ in velja ime bohinjskega sira le za označbo kraja, kjer ga proizvajamo, ne pa kot poseben tip sira. — n.

Napake pri gnojenju vinogradov z umetnimi gnojili.

Letošnja pičla vinska letina nas sili, da si nekoliko bližje ogledamo vzroke slabega zaroda na trtah. Kakor vsaka druga rastlina, tako potrebuje tudi trta za razvoj vse potrebne hranilne snovi v zadostni in pravi množini. Ako gnojimo s hlevskim gnojem, damo trti vse potrebne snovi, le v nekaterih primerih dušika preveč, fosforove kisline in kalija pa premalo. Drugače pa je, ako gnojimo le z umetnimi gnojili, kakor n. pr. z apnenim dušikom in ako ne rabimo mešanih gnojil. Poznam yzorne vinogradnike, ki gnoje redno svoje vinograde s hlevskim gnojem in z apnenim dušikom (ki ga vinogradniki rabijo kot edino dobro gnojilo za vinograde), a nimajo tistega uspeha kakor so ga pričakovali, posebno zadnjih par let ne. Vinogradi, ki so gnojeni preveč z dušiknatimi gnojili rastejo prebujno, in ako so še gosto posajeni, je tem slabše za grozdje.

Ako upoštevamo lansko deževje ob času cvetja in razvoja reza, so bili vinogradi cele dneve v rosi, tako da se je zarod za letošnje leto pokvaril. Nasprotno so pa vinogradi, ki so bili malo ali nič gnojeni, pravno opešali. Najbolj so se obnesli vinogradi, ki so bili srednje gnojeni s kompostom ali hlevskim gnojem. Poleg tega pa še s fosfatnimi in kalijevimi gnojili. Ker je marsikateremu vinogradniku izkurniček za vino glavni dohodek, vsak žrtvuje v vinograd kar more.

Ker delam že več let poskušnje z umetnimi gnojili v vinogradih, moram poročati, da so se najbolj sponesli sledeči poskusi.

V jeseni l. 1925. sem pognojil 3 parcele po 1000 m². **Parcela št. 1.** je bila gnojena s kompostom in jeseni s 30 kg apnenega dušika. Spomladi pa s 50 kg kostnega superfosfata in 20 kg kalijeve soli. **Parcela št. 2.** je bila gnojena s kompostom samo s 50 kg apne-

nega dušika; **parcela št. 3.** samo s hlevskim gnojem. Uspeh je bil sledeč: Na parceli št. 1., ki je bila gnojena s polovico manj množino dušika kot parcela št. 2., pač pa še s kost. superfosfatom in kalijevo soljo, so bile trte že lansko leto bolj polne grozdja in lepše kakor na parceli št. 2. Posebno se je poznal letos uspeh fosfatnih in kalijevih gnojil. Trte na parceli št. 1. so bile polne kot po navadi, dočim so bile trte na parcelah št. 2. in št. 3. deloma prazne ali so imele le po par grozdov, pač pa so bolj bujno zrastle kakor na parceli št. 1.

Iz tega sledi, da moramo tudi vinograde gnojiti s fosfatnimi in kalijevimi gnojili. Poskušal sem tekom let že razna fosfatna gnojila, obnesel se mi je dosedaj najbolje kostni superfosfat; le to napako ima, da je predrag nasproti rudninskemu v % fosforove kisline. Neki ugleden kmetijski strokovnjak je nekoč zapisal te pomembne besede: **Rodovitnost je na prodaj.** Vsak kmet je pa danes potreben, da jo kupuje, ako ni pretirana v ceni in da jo kupuje v tisti obliki, katere mu v njegovi zemlji primanjkuje. Da bo pa to spoznal, so potrebni večletni poskusi, kajti noben stroj ni tako umetno in muhasto sestavljen glede rodovitnosti, kakor je naša mati zemlja glede svoje rodovitnosti. Recepti so dobri, a lastna izkušnja je nadvse.

Franc Vide, Žvabovo.

Gnojenje hmelja.

Prof. inž. Sadar.

Splošno potrebuje hmelj veliko živeža in zemljo močno izmozga. Čim večji je pridelek, tem več živeža hmelj potrebuje. Po raznih preizkovanjih potrebuje ena hmeljna rastlina od 10—25 g dušika, 16 do 45 g kalija, 6—17 g fosforne kisline in 40 do 60 g apna. Približno pridelamo sedemkrat toliko hmeljevine kakor suhega storžja. Če računamo, da stoji pri nas na 1 ha 5102 rastlin, tedaj lahko računamo, da so vse rastline porabile 52—143 kg dušika, 82—230 kg kalija 30—87 kg fosforne kisline in 205 do 306 kg apna.

Hmelj odvzema največ redilnih snovi v drugi polovici svojega življenja. **Največ rudninske hrane potrebuje meseca julija in avgusta, torej za časa cvetja in storžkanja. Fosforne kisline potrebuje največ za časa storžkanja, dušika, kalija in apna pa za časa cvetja.** Hmelju moramo gnojiti dovolj zgodaj da more gnoj učinkovati, ko ga hmelj potrebuje.

Razne redilne snovi in razna gnojila zelo različno vplivajo na hmelj. Predvsem moramo paziti, da hmelja ne gnojimo **enostransko**. Dati mu moramo kalija, fosforne kisline, dušika in apna v pravi meri. **Enostransko gnojenje z dušikom pospešuje bujni razvoj hmeljevine na škodo storžkov.** Storžki postanejo veliki in grobi, duh jim ni več tako fin, barva pa temnejša in slabša. Veliko dušika daje velike pridelke toda slabšo kakovost. Dušik zateguje hmeljno rast.

Prvo vlogo pri tvorbi storžkov igra **fosforna kislina**, ki deluje ravno nasprotno kot dušik, t. j. **pospešuje zorenje in tvorbo hmelja.**

Hmelj je pravcata kalijaska rastlina. Če ne upoštevamo apna, potrebuje hmelj največ kalija. Kalij pospeši razvoj listja in korenin, predvsem pa daje

prvovrstne storžke, Kalij rastlino okreplja, ker napravi staniče bolj žilavo in proti boleznim odporno.

Apno je za zdrav razvoj hmelja neobhodno potrebno. Hmelj ga potrebuje desetkrat toliko kot žito. Deluje na razvoj hmeljevine in poboljšava kakovost hmelja. Apno pa tudi **razkužuje** zemljo in pri tem ubija klice **hmelnega smoda** (peronospora) in drugih bolezni. Dobro hranjeni hmelj je bolj odporen proti nezgodam kot slabotni.

Ker hoče hmelj počasi učinkujoč gnoj, je **hlevski gnoj temeljni gnoj v hmeljarstvu**. Preveč hlevskega gnoja lahko povzroči vse slabe posledice obilnega gnojenja z dušikom. Tega se pa ni bati pri kompostu, ki vsebuje vse redilne snovi in ki ga prav mnogo rabimo pri sajenju (15–20 kg na štor). **Kompost** more čisto zamenjati hlevski gnoj. **Gnojica** služi hmeljarju le bolj za zdravilo, da z njo priganja slabotne rastline. Rabimo jo lahko za časa rasti hmelja tja do cvetja, toda ne smemo je porabliti preveč. Poboljšamo jo, če ji primešamo na 1 hl 1½ kg superfosfata. **Stranišnik** ni poraben za temeljno gnojilo. Mešali ga bomo z gnojico, predvsem pa rabili jeseni.

Kakor rečeno, nam tvori hlevski gnoj podlago v gnojenju hmelja, umetna gnojila pa izpopolnjujejo učinkovanje temeljnega gnojenja.

Od umetnih gnojil prihajajo pri nas v poštev sledeča gnojila: **Apneni dušik in čilski soliter**; med tema dvema je pa velika razlika. Čilski soliter deluje hitro, pride rastlini takoj v dobro in ga lahko rabimo za časa rasti. Apneni dušik deluje počasneje, zato pa dlje časa, kar je pa hmelju bolj všeč, ker počasi privzema živž. Apneni dušik deluje bolje na barvo in zgradbo storžja. Storžje ostane lepo zeleno in zaprto. Apneni dušik je tudi razkuževalno sredstvo, ki zamori bolezenske klice. Apnenega dušika pa ne smemo rabiti na mokrih in zelo peščenih zemljah. Za naše razmere je apneni dušik tudi gospodarsko bolj upravičeno gnojilo, ker je cenejši od čilskega solitra.

40% kalijeva sol je edino priporočljivo kalijevo gnojilo.

Rudninski ali kostni superfosfat in Tomasova žlindra so najvažnejša fosforna gnojila. Tomasova moka deluje trajno in posebno ugodno zaradi apna, ki je v njej (50%). Tomasovo žlindro bomo rabili predvsem na lažjih, superfosfate pa na težjih zemljah.

Kot apnena gnojila prihajajo v poštev **apno v prahu** ali **živo apno** ali zmleti apnenec ali lapor. Na lažji zemlji sodi lapor ali zmleti apnenec, na težje pa apneni prah ali živo apno.

(Dalje prih.)

Sadni ogledi in razstave.

Sadni ogled podružnice SIVD pri Sv. Marjeti pri Rimskih toplicah je bil dne 18. septembra t. l. v tamošnji šoli. Okrog 30 sadjarjev je razstavilo razne sorte jabolk in nekaj drugega sadja. G. Levstik iz Celja je imel prav lepo predavanje o sortimentu za ondotno okolico. Z uspehom je bila podružnica prav zadovoljna ter izreka vsem, ki so k razstavi pripomogli, svojo zahvalo.

Sadni ogled na kmetijski šoli na Grmu, 2. oktobra t. l. je priredila novomeška podružnica SIVD v prostorih grmske šole ogled sadja in cvetlic, zlasti dalij. Požrtvovalno so se

odlikovali predvsem gg. Jože Rudež, Ulm iz Klevevža, Florjan Zorko iz Bele cerkve, Helena Schöppl, Franc Grlica, J. Zupančič, Franc Štrajnar, Fr. Bevc in vneti ljubitelji vrta mag. farm. Josip Bergman. Razstave so se udeležili: ugledni pomolog A. Wutscher iz Brezovce, in zastopnik glavnega odbora Sadjarskega društva Fr. Kafol. Prireditel sta okusno aranžirala g. strok. učitelj Stoklas in prof. inž. Jeglič, kateri slednji je razstavil krasne dalije kmetijske šole na Grmu.

Sadni ogled v Preserjah. V nedeljo, 9. oktobra t. l. je bil v ljudski šoli v Preserjih sadni ogled v zvezi z razstavo cvetlic. Agilna gg. nadučitelj Šajn in Pristavec z Jezerskega sta ogled prav krasno pripravila. Udeležba na razstavi je bila prav dobra. Kmet. strok. g. Kafol je določil sorte sadja ter imel po maši predavanje. Želeti bi bilo, da bi razstava donesla nove spodbude tamošnjemu sadjarstvu.

Sadna razstava v Laškem. Sadjarska podružnica je priredila 9. oktobra t. l. izredno lepo sadno razstavo, kjer je razstavilo okoli 50 sadjarjev približno 300 kg najlepšega sadja. Odbor podružnice je razdelil med razstavljalce 31 različnih nagrad, in sicer za prvo oceno članov 100 Din, za drugo 50 Din, nečlanom pa 25 Din. Razstavljalcem s tretjo oceno se je izreklo pohvalno priznanje.

Sadna razstava podružnice Sadjarskega in vrtnarskega društva v Marenbergu. V Vuhredu je priredila podružnica 16. oktobra t. l. prav poučen sadni ogled z izredno veliko udeležbo obiskovalcev. Prof. g. Priol iz Maribora je predaval o sadnem izboru. Najlepše sadje so razstavili sadjarji iz Marenberga, iz Vuhreda, od Sv. Ožbolta ob Dravi, od Sv. Antona na Pohorju, iz Janžvega vrha in iz Sp. Vižinge. Razstavljene so bile tudi cvetlice, vkuhanu sadje in sočivje ter sadjarsko orodje. Ves sadni ogled je bil verna slika sadjarstva v Dravski dolini.

Sadna razstava v Planini pri Rakeku. Planinčani so lahko ponosni na razstavo, ki jo je 16. oktobra priredila kmetijska podružnica pod večjim vodstvom načelnika g. Blažona. Vseh razstavljalcev je bilo 51. Videti je bilo, da se da tudi v Planini pridelovati prvovrstno sadje. Razstavljene so bile tudi cvetlice v lepih in pomenljivih skupinah, ki so napravile na obiskovalce globok utis. Kmetijski strokovnjak g. Kafol je določil sorte sadju in imel dvoje predavanj. Obisk je bil izredno dober.

Kmetijska razstava.

Vinska razstava.

Veliko privlačno silo je imela tudi letos vinska razstava, ki je poleg sadne razstave najbolj uspela. Odlikovala se je z izbornimi kvalitetami buteljskega vina, tako da je bilo v mnogih primerih težko odločiti, kateremu vinu bi se dala prednost.

Na okusno prirejeni dolgi polici so bile razstavljene v štirih vrstah druga nad drugo buteljke, vse renskega tipa in tako enotno opremljene, kakor da bi bile prišle vse iz enih rok. Bilo jih je skupaj 1337. Razlike je delal le šampanjec, ki sta ga poleg drugih raznih vin razstavili tvrdki Bouvier in Hintze. Razstavljena pa so bila vsa raznovrstna fina bela vina kakor tudi nekaj črnih. Izmed belih so bila zastopana laški rizling, renski rizling, navadni in dišeči traminec, navadni in muškadni silvanec, beli burgundec, murški biser, šipon (mozler), jeruzalemec, izmed črnih pa modri burgundec in portugalka. Razen sortnih vin so bila razstavljena tudi nekatera druga namizna vina. V glavnem so bila na tej uzorčni razstavi zastopana vina iz štajerskih in dolenskih vinogradov.

Ocenjevalna komisija, v kateri so delovali Fr. Gombač, Fr. Kafol, Fr. Trampuž, inž. Turk, I. Levanič in I. Bolaffio, je priznala sledeča odlikovanja. Prejeli so:

1. **Zlate kolajne:** Clotar Bouvier v Radgoni, Fran Osterberger v Ptuj, Anton Ulm v Klevevžu pri Šmarjeti; 2. **srebrne kolajne:** Ernest Hintze v Ptuj, uprava grofa Herbersteina v Ptuj, Pugel & Rossmann v Mariboru, Fürst & sinovi

Pod. 44. Kmetijska razstava. Pogled v oddelek za umetna gnojila.

v Ptuj, kmetijska šola na Grmu in kartuzijanski samostan v Pleterjih; 3. **bronasto kolajno:** Franc Canjko v Slovenjgradcu; **priznalne diplome:** Vinko Bon v Krškem, Josip Mursa v Krapjem, Florijan Gajšek v Loki pri Žusmu, samostan oo. trapistov v Rajhenburgu in Jos. Ornič v Ptuj.

Razstava kmetijskih strojev in umetnih gnojil.

Po svoji uredbi in raznovrstnosti strojev in orodja se je odlikovala letos prvič tudi strojna razstava, ki je napolnila ves obsejni paviljon F. Razstavile so sicer le štiri večje domače tvrdke, toda zastopale so s svojimi stroji razne vnanje velefirme, kakor Hofherr-Schrantz-Clayton-Schutleworth, R. Sack, Ph. Mayfarth, N. Heid, R. R. Ježek, Theo Seitz, F. Weis in sin, Fr. Nechville, Alfa Separator itd. Razstavljeni so bili v glavnem najrazličnejši poljedelski stroji, mlekarski stroji in kletarski stroji.

Kmetijske stroje so razstavile sledeče domače tvrdke: Kmetijska družba, Gospodarska zveza, Franc Stupica in Schneider & Verovšek, mlekarske stroje pa tudi: Osrednje mlekarne in Fr. Krištof.

Poučna je bila slednjič v tem oddelku tudi razstava umetnih gnojil, ki sta jih poslala delegacija čilskega solitra v Beogradu in agrikulturno-kemični urad v Zagrebu (pod št. 44).

VPRAŠANJA IN ODGOVORI.

Vprašanje 80. Kaj je vzrok, da se konji v hlevu potijo, ne da bi delali. Ali je dobro dajati takim konjem tobak? (J. Š. v K.)

Odgovor: Kakor je povzeti iz Vašega vprašanja, se vsi konji v hlevu prekomerno potijo. Ker je prekomerno potenje

opazovati navadno le pri gotovih živalih in je to posledica organskih hиб, je v Vašem primeru potenje posledica vnanjih okolnosti, kakor so: pregorek hlev, vlažen zrak, vodena klaja, torej vzroki, ki delajo bolj vodeno kri, nasičeno preveč z ogljikom in premalo zračnim kisikom, kar ima za posledico splošno slabost živali. Odpravite te vzroke, pa bo prenehalo potenje brez tobaka. V ostalem Vam svetujemo, da vprašate za svet tudi ondotnega živinozdravnika.

— n.

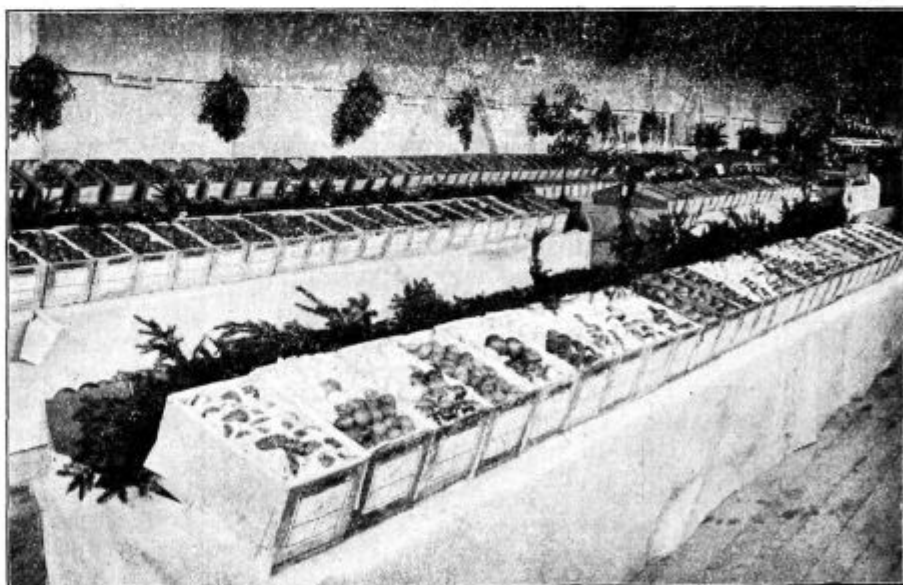
Vprašanje 81. Imam nekaj semena solnčnic, iz katerega izdelujejo ponekod jedilno olje. Ali se da iz semena solnčnic doma napraviti olje in kako ga je napraviti? (I. S. v L. p. L.)

Odgovor: Olje iz solnčnic izdelujejo na dva načina, ali z izstiskavanjem olja, za kar je treba močnih stiskalnic ali posebnih mlinov, ali pa s pomočjo izluženja, za kar se potrebujejo tudi posebna sredstva. V enem in drugem primeru je treba seme solnčnic najprej zdrobiti in praviloma tudi izluščiti. Doma manjka priprav za uspešno izstiskavanje olja iz solnčnic. Kar morete v tem primeru storiti, je edino to, da pošljete seme v kako domačo oljarno, katero je pa najprej vprašati, če sprejme seme solnčnic v podelavo. Taka oljarna je v Medvodah in v Britofu pri Kranju.

— n.

Vprašanje 82. Letos sem pridelal veliko krompirja. Ali ga lahko pokladam v surovem stanju molznim kravam? Kako vpliva krompir na mlečnost in na kakovost mlečnih izdelkov? (L. v N.)

Odgovor: Če imate dosti krompirja, ga lahko pokladate

Pod. 45. Kmetijska razstava. Pogled v sadno razstavo od vhoda na levo.

molzni govedí. Do gotove meje vpliva surov krompir celo ugodno na večjo mlečnost. Toda pokladati ga smemo kvečjemu po 2 do 4 kg na dan in je na to krmljenje previdno preiti. V večjih količinah povzroča drisko in tudi lahko zvrženje. Za pokladanje je treba krompir dobro oprati. Dajati ga moramo v zrezanem stanju in pomešanega z rezanico sene in slame. Krompir podeluje mleku poseben okus, ki postane zoprni zlasti v smetani, maslu in siru. Zaraditega je najbolje, da po-

rahljamo surov krompir le pri oddaji svežega mleka za trg, da ga pa parimo in kuhamo, če je iz mleka napravljati razne mlečne izdelke.

—r—

Vprašanje 83. Kaj naj storim proti vranam in kavkam, ki mi hočejo jesensko setev uničiti? Ali ima družba strup za vrane in kako je z njim ravnati? (M. M. v D.)

Odgovor: Družba ne prodaja strupa proti vranam, pač pa ga dobite v drogeriji „Adria“ v Ljubljani, toda le proti licenci od strani sreskega poglavarstva. Potrebno navodilo za porabo strupa dobite obenem s strupom v imenovani drogeriji. L. 1923. je bilo pokončevanje vran obširno popisano v „Kmetovalcu“ na str. 195.

—r—

Vprašanje 84. Ena mojih krav pušča pri vsaki molži vodo. Kaj naj storim, da preprečim to napako? (I. P. v S.)

Odgovor: Puščanje vode pri molži je organska napaka, ki jo je pripisati draženju sečnih organov med molžo. Poskusite s pokladanjem mokrih rut na križ dotične krave. Ruto je namočiti v ta namen v gorki vodi. Sporočite nam, če boste imeli kaj uspeha.

—r—

KMETIJSKO-ŠOLSKI VESTNIK.

Kmetijska šola na Grmu je s koncem oktobra zaključila šolsko leto 1926/27. Letnik je dovršilo 31 učencev, od teh s prav dobrim uspehom 5, z dobrim uspehom 23 in z zadostnim uspehom 3. Jubilejno pohvalno diplomu je dobil kot vsestransko najboljši učenec **Albert Breznik** iz Globasnice na Koroškem. Učenci so se poslovili od zavoda s pristrčno domačo prireditvijo ter odšli polni idealnih načrtov za bodočnost na svoje domove. Želimo, da bi ti, za vse lepo in dobro navdušeni mladeniči krepko pomagali kmetskemu stanu do boljših časov. — **Usposobljenostni izpit** za učitelja na kmetijsko-nadaljevalnih šolah je položil dne 26. oktobra t. l. na kmetijski šoli na Grmu g. Gvidon Pahor, šol. upravitelj na Skaručini. Vsled poklica na orožne vaje je moral kmetijski tečaj, ki ga je obiskoval na omenjenem zavodu, tik pred izpitom zapustiti. Vsled tega je izpit položil naknadno. — **Novo šolsko leto 1927/28.** se prične na kmetijski šoli na Grmu v ponedeljek, 7. novembra. Sprejetih je 52 gojencev, 33 v celoletno šolo, 19 v I. tečaj zimske šole.

GOSPODARSKE STVARI.

Naš uvoz. Iz pravkar objavljene statistike smo v prvih 9 mesecih t. l. uvozili: Iz Italije za 1215 milijonov Din ali 26.4%, iz Avstrije 22%, iz Českoslovaške 11.6%, iz Grčije 9.95%, iz Nemčije 8.6%, iz Madžarske 7.6%, iz Švice 3.9% in iz Francije 2.8%.

Nove carine v Avstriji. Z 21. novembrom stopijo v veljavo nove carinske postavke. Za Slovenijo pridejo v poštev sledeče postavke, ki jih navajamo kakor so veljale dosedaj in kakor bodo veljale zanaprej, in sicer: za goved dosedaj 50 zlatih kron, sedaj 75, za prasiče 3 do 8, sedaj 5 do 12, jajca 3, sedaj 8, nar. maslo 40, sedaj 60.

Nove direktne tarife z Italijo. S 1. novembrom t. l. je stopila v veljavo nova tarifa za les, umetna gnojila in razno drugo blago. Prednost sedanjega sistema je v tem, da so izračunane vozne postavke od prodajne postaje do prestopa meje in od tu do namembne postaje, kar je v interesu hitrejšega in zanesljivejšega računanja voznine.

Konferenca o prezadolženosti kmetskega stanu v Beogradu. Na tej anketi, ki se je vršila na poziv kmetijskega ministrstva, se je izvolil odbor, ki bo zbral podatke od vseh kmetijskih ustanov in organizacij ter bo na podlagi zbranega

materiala predlagal ministrstvu konkretne korake o kmetijskem kreditu.

Letina v Prekmurju je skraja kazala tako slabo, da se je bilo bati pomanjkanja v prehrani. Krompir in jesenski pridelki so pa tako dobro obrodili, da se je vprašanje prehrane dovoljno rešilo.

Vestnik društva kmetijskih strokovnjakov za Slovenijo.

Društvo je te dni doposlalo vsem članom, ki so plačali redno članarino za leto 1927, poziv, pravila in položnico za ustanovitev fonda posmrtno pomoči. Vse, ki so voljni postati člani odseka posmrtno pomoči, prosimo, da vsa določila pazno prečitajo in se po istih ravnajo, da ne nastanejo nesporazumljenja, zavlačevanje in nepotrebno delo. Člane, ki še redne članarine niso poravnali in želijo postati člani odseka posmrtno pomoči, pa vabimo, da to čimprej store, na kar se jim takoj določijo tozadevne tiskovine. Poznejši pristop jim bo le povzročil več izdatkov.

KNJIŽEVNOST.

Prof. Ivan Ritig: Poljska privreda u seoskim osnovnim školama. Knjiga, ki je spisana v srbohrvaščini in stane 50 Din, je namenjena pouku kmetijstva na naših osnovnih šolah in je edina te vrste v jugoslovanski literaturi. Potrebo take knjige so občutili dosedaj predvsem naši učitelji, ki so hoteli poučevati kmetijstvo v višjih letnikih osnovne ali pa v kmetijsko-nadaljevalni šoli. Dejstvo, da je knjiga spisana v srbohrvaščini (v latinici), ne bo škodovala uspehu knjige tudi med našimi slovenskimi učitelji. Na vsak način bi morala ta knjiga priti v knjižnico sleherne osnovne šole na kmetih. Knjiga je izšla v zalogi Kmetijske tiskovne zadruge v Ljubljani in se tam naročuje.

A. Ozanič: Gajenje stolnoga grozdja (gojenje namiznega grozdja). To je naslov knjige, ki stane brez poštnine 30 Din, s poštnino vred pa 34 Din 50 para ter se naroča pri pisatelju v Splitu samem. Knjiga obsega 180 strani in je pojasnjena s številnimi slikami. Po svoji vsebini je to v srbohrvaščini spisano delo odličen proizvod znanega vinarskega strokovnjaka v naši Dalmaciji, ki je toliko večjega pomena, ker se je lotil pisatelj prav aktualnega vprašanja o pridelovanju in vnovčevanju namiznega grozdja, ki postaja danes čim dalje večje važnosti za konsum in trgovino. Knjiga opisuje vse razne vrste namiznega grozdja od najzgodnejših do poznih kakor tudi način gojenja in pripravljanja za vnovčevanje v svežem in suhem stanju. Ker bi morali tudi pri nas pospeševati trgovino in konsum svežega grozdja, toplo priporočamo to odlično delo vsem našim zanimancem.

URADNE VESTI.

Načelništvom podružnic.

Vabijo se načelništva vseh onih podružnic, ki so že imele občne zборе, pa še niso doposlale zapisnikov o njih Kmetijski družbi, da to **nemudoma** store. Iz zapisnikov občnih zborov mora biti razvidna pravilna izvolitev delegatov za družbeni zbor, ki bo 28. decembra t. l. ob enajstih dopoldne v „Mastnem domu“ v Ljubljani. Ti zapisniki so družbi potrebni, da more ugotoviti pravilno izvoljene delegate in jim pravočasno dostaviti poverilnice. Samo pravilno izvoljeni delegati, ugotovljeni iz zapisnikov občnih zborov, se bodo pripustili na družbeni občni zbor.

Poverilnice za delegate služijo kot poblastilo za udeležbo na družbenem občnem zboru in obenem kot legitimacija na železnici, na podlagi katere se dobi polovična železniška vožnja.

One podružnice, ki bodo imele svoj občni zbor šele 26. decembra, naj predložijo zapisnike potom delegatov, ki jih morajo na dan občnega zbora, t. j. 28. decembra, prinesiti v pisarno Kmetijske družbe, Turjaški trg 3, I. nadstropje, ob 9. dopoldne, da se ugotovi pravilnost volitve in omogoči delegatom dostop na občni zbor. Za občni zbor imajo veljavo samo one poverilnice, ki so bile po družbi potrjene, medtem ko so vse druge neveljavne.

VABILO

k

občnemu zboru Kmetijske družbe za Slovenijo,
ki bo v četrtek, 28. decembra 1927. ob enajstih dopoldne v „Mestnem domu“ v Ljubljani.

Spored:

1. Poročilo predsednika.
2. Poročilo o delovanju glavnega odbora v l. 1926.
3. Predložitev družbenega računa za l. 1926.
4. Volitev novih članov odbora v zmislu § 18. družbenih pravil, ki jim je po žrebu določeno izstopiti, in sicer: a) enega izmed predsedstva: podpredsednik Jarc, b) 5 članov za bivšo Kranjsko namesto izžrebanih: Fran Hočevnar, Anton Meden, Alojzij Paulin, Alfonz Mencinger in Anton Globevnik, ter c) 1 člana za bivšo Štajersko, in sicer namesto po žrebu določenega: Alojzija Supaniča.
5. Obravnava o predlogih glavnega odbora.
6. Obravnava o predlogih podružnic.

Predsedništvo Kmet. družbe za Slovenijo v Ljubljani,

15. novembra 1927.

Ivo Sancin, l. r., predsednik.

Polovična vožnja po železnici zaprosena.

Navodilo delegatom.

Občni zbor Kmetijske družbe za Slovenijo se bo vršil v četrtek, 28. decembra 1927 ob enajstih dopoldne v „Mestnem domu“ v Ljubljani.

Na ta občni zbor imajo pristop edinele zastopniki podružnic, izvoljeni v zmislu § 31. družbenih pravil in člani glavnega odbora.

Glasom odloka prometnega ministra imajo polovično vožnjo po železnici v potniških vlakih vsi zastopniki in člani glavnega odbora, ki se udeležijo tega občnega zbora, če se pri potniški blagajni in v vlaku izkažejo z doposlano jim poverilnico. Odprava se vrši na ta način, da kupi vsak delegat na vstopni postaji celo vozno karto do Ljubljane ter tam zahteva, da se mu vozna karta in poverilnica žigosata z mokrim postajnim žigom. Tako žigosana vozovnica v zvezi s poverilnico velja tudi za povratno vožnjo. Ta ugodnost velja od 26. do 30. decembra t. l. Kdor izgubi vozni listek, ga odda v Ljubljani pri izhodu ali ga ne pusti žigosati pri vstopni postaji, mora za povratek kupiti zopet celo karto. Prekinjenje vožnje ni dopustno.

Poverilnice za brezplačno povratno vožnjo veljajo le tedaj, če so na občnem zboru Kmetijske družbe v Ljubljani žigosane z družbenim žigom.

Za potne stroške morajo delegati sami skrbeti, oziroma njih podružnice.

Poverilnice se izvoljenim delegatom pravočasno dopošljejo. Podružnicam, ki imajo občni zbor šele 26. decembra, se dopošljejo poverilnice neizpolnjene načelnštvu, ki naj jih izroči pravilno izvoljenim delegatom.

Kmetijska družba za Slovenijo.

VABILO

k občnim zborom podružnic Kmetijske družbe za Slovenijo.

SPORED:

1. Točke 1.—6. po § 31. družbenih pravil.
2. Slučajnosti.

Opomba: Opozarjajo se načelnštva, da pravočasno (t. j. vsaj 10 dni pred izidom onega „Kmetovalca“, v katerem ima biti objavljena vršitev občnega zbora) pošljejo vabila in spored podružničnih občnih zborov Kmetijski družbi, kajti za veljavnost teh je merodajen izpremenjeni § 30., po katerem morajo biti občni zbori podružnic vsaj 14 dni poprej razglašeni v družbenem glasilu z natančno navedbo kraja, prostora in časa.

Begunje pri Cerknici, na praznik, 8. decembra 1927, ob enajstih dopoldne v novi šoli; **Bizelsko,** v nedeljo, 4. decembra 1927, ob dveh popoldne v šoli; **Bloke,** v nedeljo, 11. decembra 1927, ob polosmih zjutraj v novi šoli; **Bohinjska Bistrica,** v nedeljo, 4. decembra 1927, ob poltreh popoldne v posvetovalnici občinskega doma na Bistrici; **Braslovče,** v nedeljo, 4. decembra 1927, ob osmih zjutraj v šoli; **Buče,** v nedeljo, 4. decembra 1927, takoj po rani sv. maši v šoli; **Cirkovce,** v nedeljo, 4. decembra 1927, ob osmih zjutraj v „Društveni dvorani“; **Catež ob Savi,** v nedeljo, 4. decembra 1927, po prvi sv. maši v šoli; **Dravljje,** v nedeljo, 11. decembra 1927, ob desetih dopoldne v gostilni Alojzija Kunovarja, Dravljje, 13; **Jurklošter-Sv. Lenart,** na praznik, 8. decembra 1927, ob enajstih dopoldne v občinski pisarni v Jurkloštru; **Koprivna,** v nedeljo, 4. decembra 1927, po sv. maši pri mežnarju; **Kotlje,** v nedeljo, 4. decembra 1927, ob 10. uri dopoldne pri „Toneju“; **Kranjska gora,** v nedeljo, 18. decembra 1927, ob enajstih dopoldne pri Kravenju; **Libelče,** v nedeljo, 4. decembra 1927, ob 10. uri dopoldne v občinski pisarni; **Letuš,** v nedeljo, 4. decembra 1927, ob dveh popoldne v šoli; **Mežica,** v nedeljo, 4. decembra 1927, ob pol 11. uri dopoldne pri „Stoparju“; **Negova,** v nedeljo, 4. decembra 1927, ob treh popoldne pri načelniku Vinc. Brezniku v Ižmencih; **Peče pri Moravčah,** v nedeljo, 4. decembra 1927, ob treh popoldne pri načelniku Alojziju Klopčiču, Peče, 12; **Peteševci,** v nedeljo, 4. decembra 1927, ob treh popoldne pri g. Mihaelu Grebenjaku, Peteševci; **Polhovgradec,** v nedeljo, 4. decembra 1927, takoj po šesti sv. maši v občinski hiši; **Prekopa,** v nedeljo, 4. decembra 1927, ob treh popoldne pri načelniku; **Raka,** v nedeljo, 11. decembra 1927, po prvi sv. maši v šoli; **Rateče,** Gorenjsko, v nedeljo, 4. decembra 1927, pri načelniku, št. 26; **Rečica-Nazarje,** v nedeljo, 4. decembra 1927, po pozni službi božji v župnišču; **Selnica ob Dravi,** v nedeljo, 4. decembra 1927, po rani sv. maši v šoli; **Slovenska Bistrica,** v nedeljo, 4. decembra 1927, ob desetih dopoldne v hotelu „Beograd“; **Sora,** v nedeljo, 4. decembra 1927, takoj po prvi sv. maši v šoli; **Stara Loka,** v nedeljo, 4. decembra 1927, ob treh popoldne pri Juriju Gosarju; **Stražišče pri Kranju,** v nedeljo, 4. decembra 1927, ob desetih dopoldne pri načelniku Pavlu Rozmanu; **Sv. Križ pri Kostanjevici,** v nedeljo, 11. decembra 1927, po prvi sv. maši v šoli; **Sv. Peter v Savinjski dolini,** v nedeljo, 4. decembra 1927, ob treh popoldne v cerkveni hiši; **Škocijan,** v nedeljo, 4. decembra 1927, ob osmih zjutraj v gostilni Globevnik; **Št. Ilj v Slov. goricah,** v nedeljo, 4. decembra 1927, ob osmih zjutraj v „Slovenskem domu“; **Št. Janž,** v nedeljo, 11. decembra 1927, ob polosmih zjutraj pri Ivanu Majcnu; **Št. Jurij ob j. žel.,** v nedeljo, 11. decembra 1927, ob devetih dopoldne v ljudski šoli; **Velenje,** v nedeljo, 8. decembra 1927, ob osmih zjutraj v „Društvenem domu“; **Videm ob Savi,** v nedeljo, 4. decembra 1927, ob osmih zjutraj v šoli; **Vodice,** v nedeljo, 4. decembra 1927, ob devetih dopoldne pri načelniku, št. 44; **Vučja vas,** v nedeljo, 11. decembra 1927, po rani sv. maši v šoli pri Sv. Križu; **za Muto in okolico,** v nedeljo, 11. decembra 1927, ob osmih zjutraj v posojilnici.

Za uredništvo odgovoren: Viljem Rohrman. — Tisk J. Blasnik na sl. v Ljubljani. — Za tiskarno odgovoren Mih. Rožanec.

METOVALEC.

Glasilo Kmetijske družbe za Slovenijo.

Inserati se računajo po naslednjih cenah:

1/4 strani	Din 2400.—	1/8 strani	Din 400.—
1/2 strani	Din 1200.—	1/6 strani	Din 300.—
3/4 strani	Din 800.—	1/12 strani	Din 200.—
1 strani	Din 600.—	1/24 strani	Din 100.—

Priloga listu stane Din 1500.—. — Mala naznanila do 20 besed stane Din 20.—, vsaka nadaljna beseda 1 Din.

Kmetovalci — udje Kmetijske družbe!

Naročajte vse kmetijske potrebščine edino-le pri svoji strokovni organizaciji t. j. pri Kmetijski družbi za Slovenijo; edino-le ona Vam more dati vsa potrebna jamstva glede izvirnosti in dobre kakovosti umetnih gnojil, krmil, semen in strojev. Bodite previdni pri nakupovanju potrebščin, ne nasedite raznim »cenejšim« ponudbam.

Kmetijska družba ima za svoje ude v zalogi naslednje kmetijske potrebščine.

Cene neobvezne. — Zaloge se nahajajo:

v Ljubljani, Turjaški trg 3; v Mariboru, Meljska cesta 12; v Brežicah pri Zvezi kmetijskih podružnic; v Murski Soboti pri tvrdki Čeh & Gaspar; v Radincih pri kmetijski podružnici sv. Jurju ob Ščavnici; v Novem mestu pri kmetijski podružnici; na Rakeku pri g. Matevžu Stržaj.

Večje zaloge apnovega dušika so:

pri kmetijskih podružnicah v Novem mestu, Rovtahn, Gor. Logatcu, Kostrivnici, Št. Jerneju, Železnikih, Frankolovem, Škofji vasi-Vojniku, Brežicah, Št. Ilju pri Velenju, v Velenju, Šmartnem ob Paki ter pri hmeljarni v Žalcu.

Umetna gnojila.

Cene veljajo za nadrobne pošiljatve. Pri vagonskih naročilih naj se podružnice obrnejo preje pismeno na družbo, ki jim bo napravila po možnosti ugodnejše cene.

Apneni dušik v pločevinastih posodah po Din 285.— za 100 kg. — Za 1 ha 200 do 300 kg. (Ta cena velja za komis. zaloge že od 1. septembra naprej.)

Kalijeva sol, 42% po Din 170.— za 100 kg, vreče po 50 kg stanejo 90.— Din z vrečo vred. Za 1 ha 200—300 kg.

Kajnit po 86.— Din za 100 kg. — Za 1 ha 400—600 kg.

Kostni superfosfat 18/20%. Cena Din 150.— za 100 kg Ljubljana-Maribor. Na hektar 300 kg.

Mavec (gips) za gnojenje. Cena po 40 Din za 100 kg z vrečami vred. — Na ha 600 kg.

Mešano gnojilo. Nitrofoskal-Ruše, za polje, travnike in vinograde, ki vsebuje 8% kalija, 4% dušika in 8% fosforove kisline po Din 180.— za 100 kg. Za 1 ha 500 kg.

Razklejana kostna moka. 23% fosforove kisline, 3% dušika po Din 120.— za 100 kg. Vreče po 100 kg. Za 1 ha 250 do 300 kg.

Rudninski superfosfat 16—18% po Din 92.— za 100 kg, v vrečah po 100 kg, za 1 ha 300—500 kg. Pri celih vagonih Din 90.— za 100 kg franko na vsako postajo v Sloveniji.

Rožena moka, izborno dušičnato gnojilo za vinograde po Din 200.— za 100 kg. Vreče po 100 kg. — Za 1 ha 300—500 kg.

Surova kostna moka z 12% fosforove kisline in 4% dušika po Din 115.— za 100 kg. — Za 1 ha 300—400 kg.

Thomasova žlindra. Cene za 100 kg pri odjemu pol ali celega vagona franko kolodvor Ljubljana ali Maribor jamčeno 18/19% po Din 140. Za več vagoni odjem po dogovoru. Za na drobno oddajo v Ljubljani in Mariboru stane vreča 100 kg 18/19% Din 143.—, vsak odstotek višje vsebine Din 6 več.

Oddaja umetnega gnojila na drobno:

Na željo odda družba vrtnarjem in malim posestnikom umetna gnojila na drobno, t. j. na posamne kilogr. po nastopnih cenah iz skladišča na Turjaškem trgu štev. 3. — Superfosfat po Din 1.25, Thomasova žlindra po Din 1.75, kalijeva sol po Din 2.—, mešano gnojilo za vrtove in za cvetice v loncih po Din 2.50 za 1 kg z vrečicami vred.

Krmila:

Lanene tropine z 38/40% beljakovin in tolišče po Din 3.50 za 1 kg v vrečah po 50 kg.

Klajno apno v izvirnih vrečah, težkih 50 kilogramov po Din 4.— za kg, na drobno Din 4.50 za kg, najmanj 5 kg.

Ribja moka v originalni vreči 50 kg po Din 7.50 za kg, na drobno Din 8.— za kg, najmanj 5 kg.

Živinska sol po Din 2.— za 1 kg Ljubljana, z vrečami (po 50 kg) vred.

Zaradi carinskih olajšav so naše cene do preklica znatno znižane!

Vinogradniške in vrtno potrebščine:

Arborin, sredstvo zoper drevesne škodljivce, v steklenicah po 1 in pol kg po Din 20, v ročkah po 3½ kg Din 50.—

Arsokol (glej spis v štev. 5. lanskega „Kmetovalca“) svinčen preparat zoper razne drevesne škodljivce, osobito proti črvičnosti jabolk, proti listnim in krvavim ušem, v steklenicah po 100 gr Din 20.—

Azbest Clarit za čiščenje vina po Din 70 za kg.

Azbest dunajski za čiščenje vina po Din 40 za kg.

Eponit za čiščenje vina po Din 50.— za kg.

Enokarbon (Oenocarbon), prepar. ogljen prah za čiščenje vina po Din 50 za 1 kg.

Gnojne vile s 4 roglji po Din 15.— komad.

„Jullien“ za čiščenje vina, za belo in za rdeče ¼ kg Din 30, ½ kg Din 50, 1 kg Din 90.—

Karbokrimp, nizozemski fabrikat, sredstvo zoper drevesne škodljivce, v ročkah po 3½ kg po Din 50.—

Merilo za sode, novost patent **Matievič**, vstevši tabelo po 130.— Din za 2 m zložljiv aparat.

Moštne mere, žepne, mali format po Din 95.—

Natrij bisulfit v tabletah po 180 Din za 1 kg.

Petrolfenol, sredstvo zoper krvavo uš, po Din 12.50 za kg.

„Srgo“ aparati za zatiranje poljskih miši po Din 200.—
Srgo patroni po Din 7 za komad.

„Stop“ nastavke za škropilnice (hipni zatvor iz medenine) sistem **Fr. Nechwile**, po Din 165.—

Škropilnice franc. znamke „Automatique“ Din 680.—

Škropilnica za sadno drevje in hmelj „Unikum“ od tvrdke „Nechvile“ ročno-prevozna z dvema cevma po 3 m, štirimi podaljševalnimi cevma po 75 cm, 2 bambusovimi cevma po 4 m in Patent razpršilnikoma Din 2900.—

Škropilnice ročne, male po Din 80, srednje po Din 120, velike po Din 160. (Razpršilniki za veliko ročno škropilnico Din 18 za komad).

Trtne škropilnice, bakrene, sistem **Vermorel** po Din 500, sistem **Jessernik** po Din 500, sistema **Kmetijska družba** po Din 450, original **Komet Nechwile D 123** Din 500 za komad.

Vinalkometer za določanje alkohola od tvrdke **Theo Seitz** po Din 120.—

Vinometri „Weinlaube“ inozemske tvrdke po Din 60.—

Žveplov trakovi na azbestu po Din 16 za kg.

Žveplalnik „Vindobona nahrbtni 26“ Din 500.—

Žveplalniki za sode po Din 60.— za komad.

Vrtnarsko orodje, orig. tvrdke **S. Kunde & sin**:

Cepilni noži za okulacijo in kopulacijo od Din 33 do 140, vrtno in trtne škarje od Din 35 do 190.

Žage za drevesa od **Kunde**, Din 45.—, Din 52.—, Din 60.—.

Živinoreja in mlekarstvo.

Opozarjamo mlekarne na znižane cene večjih posnemalnikov „Baltic“ in „Titan“.

Brzoparilniki „Alfa“ original B po 1201 po 1800.— Din.

Gumijevi seski za teleta po Din 20 in 30 komad.

Gobčni odpiralč „Ekspres“, 150 Din komad.

Laktodensimeter (za določanje gostote mleka) po prof. **Gerberju** po 40 Din.

Mlečne cevi št. 3562 po Din 6.—; št. 3561 po Din 7.—.

Posnemalnik „Titan“ za 150 l po Din 2200.—.

„Baltic“ posnemalnik H. F. za 35 l Din 540. M. O. za 60 l Din 1100, za 100 l K1. po 1500 Din, za 130 l K2. po Din 1700 ali isti stroj s podstavkom Din 2750.

Požarnikove cevi za teleta 160, za goved 320 Din.

Sirišče dansko, orig. **Hansen** v prahu, iz Kodanja, v dozah po 25 gr po Din 15.—.

Sirišče „Kastel“ se dobi v pločevinastih puščicah po 25 gr Din 10, 50 gr po Din 20, 100 gr po Din 40, 250 gr po Din 110, 500 gr po Din 180.

Sesalke za gnojnice (gnojne pumpe) 330 cm po Din 850, 360 cm po Din 865, 390 cm po Din 880, 420 cm po Din 900, 290/420 cm po Din 1050.

Telečji napajalniki po Din 130 in gumijasti seski po Din 30.

Trokarji za goved po Din 100, za teleta in ovce po Din 76.

Razne kmetijske potrebščine:

Grablje železne, 10 zobne po Din 9.— za komad.

Kultivatorji (ročni) po 18 in 25 Din komad.

Mortol aparat za uničevanje mrčesa (gl. spis v Kmetovalcu štev. 15), po Din 80.— za garnituro.

Orodje vrtnarskega društva: klini za vrvico po 3 Din, lopate za štihanje po 23 Din komad.

Pastl za voluharje po 10 in po Din 6.—, klešče za pastl Din 5.—.

Peresa k vrtnim škarjam po 1 Din komad.

Robkalni stroj za koruzo EMR po Din 950.—.

Sikuro, hlevski odpenjač komad Din 26.—.

Tobačni izvleček v sodih po približno 200 kg po 10 Din kilogram nadrobno v pločevinastih kantah po 4 in pol kg vsebine po 70 Din in v steklenicah po dva kg po 30.— Din z ambalažo vred. Po pošti se razpošiljajo le pločevinaste kante.

Trilerji (orig. **Heidovi**) po 3600 Din.

Žitni čistilnik z 7 siti po Din 1350.

Žitni čistilnik z 10 siti po Din 1520.

Poljedelski stroji:

Univerzalni plugi in plužni deli:

Sackov plug R16 po Din 1800.—.

Sackov plug R14MN po Din 1500.—.

Sackov plug D10MN po Din 950.—.

Sackov plug D8MN po Din 1000.—.

Sackov plug D7MN po Din 850.—.

Oklopne jeklene deske za Sackove pluge D7 MN po Din 90.—.

Črtala za Sackove pluge D7 MN po Din 30.—.

Sackov plug D6MNR po Din 720.—.

Sackov plug D5MNR po Din 650.—.

Sackovi plužni lemeži 7M24 po Din 52.—, 6R24 po Din 48.—.

Sackov obračalni plug NW7 po Din 920.—.

Sackov obračalni plug NW5 s črtalom in premično osjo po Din 1150.—.

Sackov obračalni plug (glava **HAW5** po Din 470.—.

Sackov obračalni plug (glava) **HAW7** po Din 520.—.

Lemeži za Sackove obračalne pluge po Din 35.—.

Sackov brabantski obračalni plug BW5 po Din 1500.—.

Sackov osipalnik M po Din 650.—.

Sackov osipalnik BHR po Din 340.

Sackov osipalnik (glava) **HSE** po Din 310.—; **HZL** (glava) po Din 700.—; manjša (glava) po Din 350.—; **M** za 7" plug (glava) po Din 390.—.

Sackov podzemni plug (glava) **XII** po Din 400.—; glava **XV** z noži po Din 400.—.

Sackov izruvač za krompir (glava) s 7 roglji po Din 320.

Sackov okopalnik (glava) **H4** po Din 315.—; (glava) **XXV** (kopačice) po Din 440.—.

Sackov marker za saditev krompirja **XVIII** po Din 450.

Sackova enokolesna plužna XXVIII po Din 140.

Sackove oklopne plošče za plug **7MN** po Din 90.—.

Sackovi noži za pluge **7MN** po Din 27.—.

Sackov kultivator FZBVR s 7 peresnimi noži po Din 1780.—; z 9 peresnimi noži po Din 1890.

Brane:

Sackova 3 delna njivska brana I po Din 1350.—.

Sackova 3 delna njivska brana Ia po Din 1600.—.

Sackova 3 delna njivska brana GE3 s premakljivimi vrstami po Din 1150.—.

Njivska brana SE2 po Din 700.

Travniška brana A3 po Din 680.—, A4 po Din 690.—.

Travniške brane z zvezdnimi členki **SA3** po Din 820.—, **SB3** po Din 900.—.

Travniški skarifikator „Darius“ 14 po Din 2160.

Sejalni stroj „Isaria“ širok 1.25, vrst 11, Din 4020.

Nadaljevanje na tretji strani:

Zaradi carinskih olajšav so naše cene do preklica znatno znižane!

V zalogi imamo naslednje stroje svetovnoznanih tvornic kmetijskih strojev

Hofherr - Schrantz - Clayton - Shuttleworth

za katere je v Sloveniji Kmetijska družba prevzela vodstvo poslov.

Univerzalni jekleni plugi:

UP6 — z samovodom, črtalom, plužno s premično osjo, z rezervnim jeklenim lemežem, za globočino 16 cm; teža 74 kg Din 878.—.

UP7 — isto kot pri UP6, za globočino 18 cm; teža 82 kg Din 1005.—.

UPR — isto, lahek, za globočino 13—16 cm; teža 62,5 kg. Din 631.—.

D6MN — isto, za globočino 13—16 cm; teža 69 kg. Din 919.—.

UP6 Triumf — Din —.—.

D6MN Triumf — Din —.—.

Brane:

MES5 — železne, njivske, Din 753.—.

F1 — verižna, travniška, 198 cm široka, teža 95 kg Din 1402.—.

Planeti:

Št. 8 — kot okopalnik, osipalnik in kultivator, globočina izpremenljiva, teža okoli 40 kg, Din 728.—.

Slamoreznice:

Št. 74 — z ustjem 11", s klinjama na zamašni plošči, Din 2574.—.

Št. 72 — z ustjem 8", s klinjama na zamašni plošči, Din 1808.—.

JEK — s klinjama na bobnu, Din 1087.—.

JE — s klinjama na bobnu, Din 1284.—.

Reporeznice:

C — z 4 vrstami nožev na vrtni plošči, Din 584.—.

DF — z noži na bobnu, Din 727.—.

Robkači:

RR — za ročni pogon, izdelan na dan 40—50 hl, Din 900.—.

Stroji za napravo zdroba:

Št. 3 — z obojestransko narebrenimi mlev. ploščami, debelost zdroba se da uravnati, Din 564.—.

Št. 5 — z dvema narebrenima jeklenima valjčkoma, debelost zdroba se da uravnati, Din 1870.—.

Žitočistilniki:

Št. 8 — s pripravo za izločanje sneti, z 11 rešeti, Din 2480.—.

Št. 7 — s pripravo za izločanje sneti, z 11 rešeti Din 3427.—.

Vitlji (gepelni):

G — za 2 konja, Din 6130.—.

Posnemalniki:

„Olympic“ P1 za 801 na uro, Din 1250.—.

„Olympic“ P2 za 1201 na uro, Din 1620.—.

Prepojenje krav.

„Pri vnetju sramnice preko 300 krav zdravljenih z „Bissulin“-nom, vse z dobrim uspehom, vse krave so pravilno teletile.“

Živnozdravnik Dr. S. Berliner Tierärztliche Wochenschrift 1908 Nr. 16.

„Bissulin se izdaja le na živnozdravniško odredbo.

H. Trommsdorff, Chem. Fabrik, Aachen. Zastopnik „Lykos“, Mr. K. Vouk, Zagreb, Jurjevska ulica št. 8.

KMETSKI HRANILNI IN POSOJILNI DOM

reg. zadr. z neom. zav.

Račun poštne hranilnice št. 14257

Brsojke: „Kmetijski dom“ Telefon 2.847

v Ljubljani, Tavčarjeva (Sodna) ul. št. 1, pritličje

Daje:

Posojila na vknjižbo, proti poročstvu ter zastavi premij in vrednostnih papirjev ter dovoljuje kredit v tekočem računu pod najugodnejšimi pogoji.

Obresta

vloge na 6% brez od-knjžice 0% povedi čistih. Večje stalne vloge in vloge v tekočem računu po dogovoru.

Preskrbuje:

Kavcije inkase, srečke in vrednostne papirje ter čeke in nakaznice na druga mesta. Uradne ure: vsak delavnik 8.—12.1/2 in od 3.—4.1/2

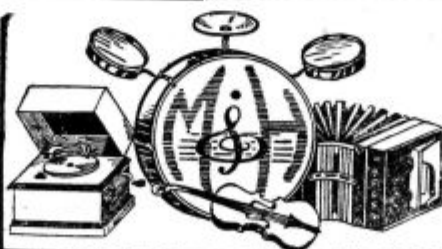
Pooblaščen prodajalec srečk državne razr. loterije.

Prvovrstne cepljene trte

z največjo garancijo dobite po znižanih cenah iz trsnice

„MITINAC“ SMEDEREVO.

Zahtevajte cenik od g. Ž. Popovića, ekonom, Smederevo ali od g. M. Obrenovića, Beograd, Poenkareva ul. 35. Telefon 18—51.

Violine od 95.— Din, gramofoni od 345.— Din, ročne harmonike od 85.— Din, mandoline od 135.— Din, citre od 192.— Din, gitare od 207.— Din dalje, lesena in pločevinasta pihala, tamburice itd. v prvovrstni kvaliteti po izredno nizkih cenah direktno iz tovarniškega skladišča 8 dni na ogled. Instrument, ki Vam ne bi ugajal, vzamemo nazaj. Veliki ilustrirani cenik zaštonj! Zahtevajte ga takoj od tvrdke: skladišče **MEINEL IN HEROLD, MARIBOR 112** tovarna glasbil, gramofonov in harmonik.

Za krmljenje zahirane, oslabele in rahitične živine je najboljšo sredstvo

„TEŽAKOVO hranilno in zdravilno olje za živino“,

ki je v te namene preizkušeno, koristnim priznано in priporočeno od najvišje instance

„Bujlatričke klinike veterinarskog fakulteta in Zavoda za živinogojstvo na Kr. sveučilištu SHS. u Zagrebu s protokolom Br. 75. od dne 14. junija 1927. To olje dobavlja edino tvrdka

M. TEŽAK, Zagreb Gundulićeva ulica broj 13

ki pošilja na zahtevo navodila o uporabi tega olja vsakomur brezplačno.

Mala naznanila.

Le proti predplačilu, do 20 besed stane Din 20.—, vsaka nadaljnja beseda po 1 Din.

Vsaake 10, in 25. v mesecu se zaključijo sprejemanje oglasov za prihodnje številke. Upravništvo ne prevzame posredovanja.

Kotel za kuhanje krme

malo rabljen, se po ceni proda pri Fran Srčnik, Rožna dolina, cesta VII., št. 11, pošta Vič pri Ljubljani. 269

Na prodaj imam več tisoč izbranih in plemenitih vrst:

sadnih drevesc

za jesensko in spomladansko sajenje. — Jablane: Damasonov Kosmač, Jakob Lebel, Bobovec, Bleinajmska Reneta, Šampanjska Reneta, Pisani Kardinal, Bojkovo jabolko. — Hruške: Koroška moštnica, Tepka, Rumenke, Hardisovka in več namiznih domačih vrst. Cena jablanam je 10 Din za komad; cena hruškam je 12 Din za komad. Anton Šifer, posestnik, Zabnica štev. 13, pošta Škofja Loka. 270

Prvovrstno drevje

jabolka: Mašanecger, Damason, paradižnik; hruške: moštnice: bela tepka in Vajlerca jabolčne in hrušove divlake, pikirane, dveletne, jako močne in breskove grmiče. (Za kraje, kjer cepljena trta ne uspeva, v zalogi tudi trta samorodnica šmarica) na prodaj pri Podplatar, pošta Dramlje pri Celju. 271

Cepljene trte

prve vrste nudi na najboljši priporočljivih ameriških podlagah, z različnimi vrstami, katere se razvijajo v ceniki, ki se na zahtevo pošlje brezplačno, ako se piše na kratek naslov: „Trsničarska zadruga Sv. Lovrenc v Slov. goricah, pošta Juršinci pri Ptuj, 272

4000 hrušovih enoletnih divjakov in visokodebelno jabolčno drevje

za jesensko sajenje nudi po nizki ceni drevesnica Mihael Iskra, Hlebce 23, pošta Lesce. 273

Ekonomi

s prakso v kmetijstvu, hmeljarstvu in kletarstvu, sprejme Anton Cvenkel, St. Peter v Savinjski dolini. 274

Bukove gozde

z debelim in visokim drevjem ter posamezne debele bukve kupim. Ponudbe z navedbo množine in oddaljenosti od pošte na poštni predal 230, Ljubljana. 268

Kolesel

čisto nov, z snemalnim prednjim sedežem, prostih osi, prodam oziroma dam za 1000 komadov smrekovih hmeljev. Karel Cernetič, sedlar, Krško ob Savi. 276

Krasno tele, bicek-simodolec

je za plemo, eventualno tudi s kravo, ali lepa krava-simodolka po teletu, prav dobra mlekarica je na prodaj pri Franc Vrtičniku, Vič 44 pri Ljubljani. 277

Dve pincgavski kravi

po prvem teletu, ter dobri mlekarici in pincgavskega bika, dve leti starega se kupijo. Ponudbe na Graščina Habach, pošta Trzin. 278

Drevesnica „Herberstein“ v Velenju

nudi za jesensko in spomladansko saditev prvovrstno vzgojeno sadno drevje, od namiznih in domačih vrst. Cene zmerne, pri večjem naročilu popust. 254

Knjigo „Sadjarstvo“

drugo razširjeno in spopolnjeno izdajo, spisal Franjo Kafol, priporočamo vsem sadjarjem, da si jo takoj naročijo pri Kmetijski družbi v Ljubljani, Turjaški trg 3. Cena 10 Din. 249

ARBORIN

najbolje sredstvo za zimsko pokončavanje sadnih škodljivcev (kaparjev, krvave uši, listnih uši i. t. d.) izdeluje

„CHEMOTECNA“, družba z o. z. LJUBLJANA, Mestni trg št. 10. (Na dvorišču tvrde A. & E. Skaberne).

Drevesnica

kmetijske podružnice v Konjicah ima za oddati več tisoč visokodebelnih hruškovih dreves moštnic in jablanovih sadnih dreves za jesensko in spomladansko saditev od raznih namiznih sort. Cena za komad je I. razreda Din 10, II. razreda Din 7.50. 264

Zidanje gospodarskih poslopij v sedanji dobi.

Današnje čase zidajo po deželi, pa še tudi po mestih razna gospodarska poslopja, ki so zelo draga, a kljub temu niso zidana modernost po sedanjem času, ter ne odgovarjajo vsem zdravstvenim predpisom, ki so neobhodno potrebni za živino. V svrhu tega sem sestavil jaz nekaj modernih načrtov za gospodarska poslopja in sicer hlev za konje, hlev za govedo, hlev za svinje, hlev za perutnino in zalčerele ter moderna naprava gnojilšč in gnojnice. Vsi ti načrti so za splošno gospodarstvo ter za doseg izboljšanja živinoreje zelo velike važnosti in velikega pomena ter vsakemu, ki si hoče te načrte ogledati, brezplačno na ogled pri meni v moji pisarni, kjer se dobijo tudi potrebna ustmena pojasnila, kdor pa hoče imeti iste po pošti, dobi iste po primerno nizki ceni ter naj zahteva cenik vseh načrtov za umno gospodarstvo. Načrti so tako natančno izdelani, da lahko po istih vsak zidar ali mojster izvršuje stavbo. Oglasite se ustmeno ali pismeno na naslov

KOROŠEC DRAGOTIN

oblastveno preizkušeni zidarski mojster in stavbeni podjetnik

Šmartno ob Paki (Gorenje štev. 7.)

Železnički Almanah 1928/1929.

U redakciji naših odličnih stručnjaka, a sa saradnjom naših najboljših predstavnikov saobraćajno-ekonomsko-tarifskih pitanja, a aprila iduće godine izlazi „Železnički Almanah“ uporedo sa novim međunarodnim redovima vožnje. Pored svih komercijalno-tarifskih i trgovačkih uputa za robni i putnički saobraćaj železničkom i brodarstvom pomorskim i rečnim, za unutrašnji i međunarodni saobraćaj. — Almanah će doneti i sve redove vožnje putničkih i teretnih međunarodnih vozova i brodova, zajedno sa tarifama i kilometražom za važnije međunarodne centre. U opšte, Almanah će postati neobhodno potreban priručnik svakog radnika, poslovnici, kao i svakom putniku. Izdanie će izneti preko 50 tabaka velike četvrtine teksta, sa 25 slika i dve karte. Stale u preplati 120 Din. Treba samo dostaviti tačnu adresu „Železničkom Almanahu — Beograd“ — pa će se knjiga, na poštansko pouzće dobiti o trošku redakcije Almanaha. 281

Kupujemo vsakovrstno

zlato, srebro, zlati in srebrni denar.

Plačamo najviše cene! Tovarna za ločenje dragih kovin, Ljubljana-Siška, Jernejeva c. 8. 243

I. JAX & SIN
Ljubljana,
Gospodstvena c. 2
priporoča bogato zalogo. Pisalni stroji Adler in Urania, šivalni stroji za rodbino in obrt. Vozna kolesa Styria Dürkopp, Orožno kolo (Waffenrad). Ceniki zaštonj in franko.

KUHajte KAVO S PRVOVRSTNIM PRI-DATKOM KOLINSKE CIKORIJE!

Molière: Skopuh

(L' Avare), komedija v petih dejanjih. Prevel Niko Kuret, Ljubljana 1927. Založila Jugoslovanska knjigarna. Ljudski oder XII. zvezek. Cena 15 Din. Za izvrstno burko „Scapinove zvilače“, ki je lani prešla vse podeželske odre in povsod vzbujala salve smeha, smo dobili sedaj v izvrstnem prevodu Niko Kureta še Molièrovo klasično komedijo „Skopuha“. Skopuh ima vse polno resnih momentov, vendar je tudi toliko komičnih prizorov v igri, da se bo občinstvo tudi po Skopuha izvrstno zabavalo. Ima 10 moških in 4 ženske vloge. Od teh 10 moških vlog, je 5 epizodnih, tako, da rabi režiser samo 5 + 4 vloge. Igri je pridejan predgovor (napisal prof. A. Robida), v katerem naide režiser vse potrebne napotke in nasvete glede kostumov, karakterizacije oseb, sploh vsega, kar je važnega v igri. Zato smo prepričani, da bo našel „Skopuh“ pot po vseh podeželskih odrih in da bo ljub gost, ker je dober iger itak malo na razpolago. „Skopuh“ ni odersko zmašilo, ampak stvar stalne literature in vzgojne vrednosti, ki je kot komedija edina svoje vrste.

Jabolčne peške

za seme ima na prodaj: Milutin Devič, poljoprivredni referent, Gračanica, Bosna. 275

„Orpington peteline“,

rujave, 8 mesecev stare; krasne, prodamo tri po Din 100. Graščina Boštanj ob Savi. 279

Izšla je

Blasnikova

VELIKA PRATIKA

za prestopno leto 1928,

ki ima 366 dni.

„VELIKA PRATIKA“ je najstarejši slovenski kmetijski koledar, koji je bil že od naših pradedov najbolj vpoštevan in je še danes najbolj obrajan.

Letošnja obširna izdaja se odlikuje po bogati vsebini in slikah.

„VELIKA PRATIKA“ je najboljši in najcenejši družinski koledar.

Dobi se v vseh trgovinah po Sloveniji in stane 5 D. Kjer bi jo ne bilo dobiti, naj se naroči po dopisnici pri

J. Blasnika naslednikov
tiskarna in litografski zavod
LJUBLJANA, BREG ŠTEV. 12